

Kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2021

394/02.05.01/2021

Kunnanhallitus 23.08.2021 § 232

Kunnan valtionosuutta voidaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n mukaan korottaa hakemuksesta harkinnanvaraisesti valtion talousarvion rajoissa, jos kunta ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten kunnallistaloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Harkinnanvaraisen avustuksen kriteereissä huomioidaan myös koronakriisin vaikutukset, jotka on eriteltävä hakemuksessa.

Valtionosuuden korotuksen myöntämisen ehtona on, että kunta on hyväksynyt suunnitelman taloutensa tasapainottamiseksi toteutettavista toimenpiteistä. Toimenpiteet aikatauluineen ja euromääräisine vaikutuksineen on esitettävä valtionosuuden korotusta koskevassa hakemuksessa.

Valtionapuviranomainen voi asettaa korotuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Valtionosuuden korotus voidaan seuraavina vuosina jättää myöntämättä tai se voidaan myöntää alennettuna, jos suunnitelmaa tai asetettuja ehtoja ei ole noudatettu.

Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotukseen on käytettävissä vuonna 2021 enintään 30 000 000 euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 48 §:n 2 momentin mukaan avustusta on haettava valtiovarainministeriön päättämään ajankohtaan mennessä. Valtiovarainministeriö on päättänyt, että hakemukset tulee toimittaa perjantaihin 3.9.2021 mennessä.

Hakemuksessa tulee yksilöidä kaikki ne perusteet ja erityisolosuhteet, joita kunta pitää syynä kuluvan vuoden talouden tasapainottamiseen liittyviin ongelmiin. Perusteluissa on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei voida saada yleisistä tilastoista.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 30 §:n 2 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi asettaa avustuksen myöntämiselle ja käytölle myös muita kunnan talouteen liittyviä ehtoja. Edellä mainitun lainkohdan perusteella ministeriö asettaa avustusten käytölle seuraavat ehdot hyväksytyyn talouden tasapainottamissuunnitelman lisäksi.

1. Korotus ei saa aiheuttaa vastaavan suuruista kunnan omassa päätätävällässä olevien menojen lisäystä. Tämä koskee sekä käyttö- että investointimenoja. Korotus on tarkoitettu osaksi kunnan omia talouden tervehdyttämistoimenpiteitä, joihin kunnan on syytä varautua avustuksesta riippumatta.

2. Korotus on tarkoitettu varautumiseen niihin talouden tervehdyttämistarpeisiin, jotka ovat syntyneet kunnan talouden aikaisemman kehityksen johdosta. Tällaisia tarpeita ovat varautuminen velan hoitokustannuksiin, alijäämien kattamiseen ja tiedossa oleviin tuloperusteiden jo tapahtuneisiin muutoksiin.

Hakemuksessa tulee arvioida erityisesti vuoden 2021 tilannetta. Perusteluissa tulee erityisesti tuoda esille ne toimenpiteet, joita kunta on tehnyt tai on tekemässä poikkeuksellisten tai tilapäisten talousongelmien parantamiseksi.

Mäntsälän kunnan vuoden 2021 tilikauden tilinpäätösennuste on vahvasti negatiivinen siitä huolimatta, että kunta on päättänyt tiukasta Mäntsälä 2026 ohjelmasta ja nostanut vuodelle 2021 vero- ja kiinteistöveroprosenttejaan. Kunnalla on valmis toimenpideohjelma säästöistä laadittuna, joka on esitetty osana vuoden 2021 talousarviokirjaa. Säästöjä ja tuloja lisääviä toimenpiteitä sisältyy vuoden 2021 talousarvioon yhteensä 4,3 miljoonalla eurolla.

Kuntien harkinnanvaraisesta valtionosuuksien korotuksesta päättää valtiovarainministeriön esityksestä valtioneuvosto. Kuntien valtionosuuslain 49 §:n 6 momentin mukaan korotuksen maksamisen ajankohdasta päättää valtiovarainministeriö. Myönnettyt avustukset maksetaan kuitenkin vuoden 2021 loppuun mennessä.

(Valmistelija:
talousjohtaja Riitta Samola, riitta.samola@mantsala.fi)

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus päättää seuraavasti:

1. Mäntsälän kunta hakee harkinnanvaraista rahoitusosuutta.
2. Taluspalvelut valmistelee hakemuspohjan ja se lähetetään kunnanhallitukselle tiedoksi.
3. Valtuuttaa kunnanjohtajan ja talousjohtajan tekemään ko. hakemuksen ministeriöön.

Käsittely: Talousjohtaja Riitta Samolaa kuultiin asiantuntijana pykälän yhteydessä.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Hakukirje